

Συνέντευξη Πρωθυπουργού στην εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ»
και στο Βασίλη Σκουρή

1) Κύριε Πρόεδρε, με τα μέτρα που προτείνετε για το πολιτικό σύστημα εκτιμάτε πως αντιμετωπίζεται το θέμα της διαφθοράς; Τι επιπλέον θα χρειαστεί;

Πιστεύω ότι η θεσμική πρωτοβουλία που παίρνουμε εκσυγχρονίζει το πολιτικό σύστημα, δίνει προοπτική και ενδυναμώνει τη Δημοκρατική ζωή του τόπου. Την πολιτική δεν πρέπει να την αντιμετωπίζουμε στατικά αλλά με προβολή στο μέλλον. Η Ελλάδα καλείται να ζήσει και να δραστηριοποιηθεί μέσα στο νέο Ευρωπαϊκό περιβάλλον που παίρνει τώρα μια περισσότερο δομημένη μορφή, με το υπό διαμόρφωση Σύνταγμα. Είναι φυσικό επομένως οι νέες γενιές όλο και περισσότερο να εισέρχονται στο στίβο της πολιτικής, το πολιτικό μας σύστημα να είναι πιο ανοικτό, πιο δυναμικό και ασφαλώς να κινείται με πλήρη διαφάνεια. Ο συνδυασμός των πρωτοβουλιών μας αυτό επιδιώκει και είμαι αισιόδοξος ότι αυτό θα πετύχει. Ξεκινώντας από την κορυφή της πολιτικής προφανώς οφείλει να περάσει και στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα με προσοχή κι' αποτελεσματικότητα. Έχουμε πάντα ένα ανοιχτό μέτωπο κατά της διαφθοράς και υπέρ της διαφάνειας. Χρειάζεται τόλμη και αποφασιστικότητα απ' όλους μας και κυρίως στήριξη από τους πολίτες.

2) Η Νέα Δημοκρατία πάντως, δεν προσήλθε τελικά στο διάλογο.

Η κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ έχουν γνώση των απαιτήσεων της σημερινής εποχής, γι αυτό κάλεσα τα κόμματα σε ένα διάλογο και μια συναίνεση, αν δεν μιλήσουμε γι' αυτά τα μεγάλα θέματα που απασχολούν την πορεία και το μέλλον του τόπου, τότε γιατί θα μιλήσουμε; Πραγματικά απορώ για τη μέχρι τώρα αρνητική στάση της Ν.Δ., περιμένω να επικρατήσουν ωριμότερες και πιο υπεύθυνες σκέψεις. Πάντως η Κυβέρνηση θα προχωρήσει, αγνοώντας μικροκομματικά παιχνίδια και σκοπιμότητες.

3) Η Χάρτα της Πραγματικής Σύγκλισης που θα εξαγγείλετε στη ΔΕΘ λύνει το πρόβλημα της αναδιανομής του εισοδήματος που ακόμα και μέλη της κυβέρνησής σας ζητούν;

Η Χάρτα της Πραγματικής Σύγκλισης αποτελεί το πλαίσιο με τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις μας σε κατευθύνσεις, μετρήσιμους στόχους και παρεμβάσεις πολιτικής για την επόμενη τετραετία ώστε να επιταχύνουμε την πραγματική και κοινωνική σύγκλιση της Ελλάδας με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Τα τελευταία χρόνια με τις πολιτικές μας έχουμε στηρίξει ουσιαστικά τα εισοδήματα των μη προνομιούχων. Με τη Χάρτα θα δεσμευτούμε σε συγκεκριμένες περαιτέρω πρωτοβουλίες ώστε να μειώσουμε τις ανισότητες και τα φαινόμενο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Αλλά αναδιανομή

χωρίς ανάπτυξη δεν νοείται. Γι' αυτό και πρωταρχικός μας στόχος είναι η Ελληνική οικονομία να συνεχίσει να αναπτύσσεται με τους σημερινούς υψηλούς ρυθμούς ώστε να είναι δυνατή η αναδιανομή του εισοδήματος σε όφελος των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων.

4) Η Χάρτα τι ακριβώς θα περιλαμβάνει κύριε Πρόεδρε;

Πραγματική σύγκλιση σημαίνει σύγκλιση μισθών, εισοδημάτων, παραγωγικότητας, ανταγωνιστικότητας με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Για εμάς όμως σημαίνει επίσης και σύγκλιση στο κοινωνικό πεδίο, στις κοινωνικές παροχές, την υγεία, την εκπαίδευση, τις δημόσιες υπηρεσίες. Στόχος μας η ανάπτυξη για όλους, με κοινωνική συνοχή και σεβασμό στο περιβάλλον. Η Χάρτα συνεπώς θα αναφέρεται σε όλους τους τομείς πολιτικής που προωθούν αυτόν τον τριπλό στόχο: στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, στην εμβάθυνση της κοινωνικής συνοχής, στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, στη δημιουργία της οικονομίας και της κοινωνίας της γνώσης, στην αύξηση της εξωστρέφειας της Ελληνικής οικονομίας, στη δημιουργία υποδομών, στην ανάπτυξη της υπαίθρου, στις πολιτικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Πάνω από όλα όμως μας ενδιαφέρει η ισόρροπη ανάπτυξη σε όλη την Ελληνική επικράτεια. Γι' αυτό και σκοπεύω μετά την παρουσίαση της Χάρτας στις αρχές Σεπτεμβρίου να καταθέσω σε δημόσιο διάλογο σε κάθε περιφέρεια της χώρας μας την αναπτυξιακή μας πρόταση, τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις μας για την επόμενη τετραετία.

5) Το 1996 κερδίσατε τις εκλογές με το σύνθημα του εκσυγχρονισμού της πολιτικής ζωής της χώρας. Το 2000 με το αίτημα της εισόδου της Ελλάδας στην ΟΝΕ. Στις επόμενες εκλογές με ποιο κεντρικό σύνθημα θα κατέλθετε;

Το αίτημα του εκσυγχρονισμού της πολιτικής της οικονομίας κ.λ.π. είναι ένα διαρκές αίτημα. Κάναμε πολλά, οφείλουν να γίνουν πολλά περισσότερα.

Η Ελλάδα έχει όλες τις προϋποθέσεις να σταθεί με επιτυχία στο σύγχρονο κόσμο. Η προεδρία μας στην Ε.Ε. το απέδειξε. Το αποδεικνύουν, η αναβάθμιση της χώρας σε πολλούς τομείς, η Ελλάδα και οι Έλληνες σήμερα σκέπτονται και ενεργούν θετικά, επιστήμονες διαπρέπουν διεθνώς, παράγοντες της δημόσιας ζωής εκλέγονται στα διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα. Θα συνεχίσουμε, η χώρα μας δεν έχει πάρει ακόμα τη θέση που της αξίζει, έχουμε δουλειά μπροστά μας, δημιουργική δουλειά με έμπνευση και μέθοδο. Δεν θα πρέπει, προς θεού, τα πράγματα να πάνε ξανά πίσω, μετά τον τόσο κόπο όλων μας. Τώρα είναι η σωστή στιγμή. Η επόμενη τετραετία θα ολοκληρώσει ένα σπουδαίο έργο και θα πετύχει την πραγματική σύγκλιση με τις πλέον προηγμένες χώρες της Ευρώπης.

6) Αλήθεια κύριε Πρόεδρε, θα εξαντλήσετε την τετραετία; Και δεσμεύεστε ότι θα είστε επικεφαλής του ΠΑΣΟΚ στις προσεχείς εκλογές; Γιατί η Νέα Δημοκρατία ζητά πρόωρες εκλογές ενώ

δημοσιεύματα σας φέρουν σε κορυφαίες ευρωπαϊκές θέσεις πριν τις εκλογές.

Η Ν.Δ. ζητά πρόωρες εκλογές για μικροκομματικές εντυπώσεις και για τι δεν μπορεί να μιλήσει για την ουσία της πολιτικής, των προγραμμάτων, της προοπτικής. Σκεπάζει την ένδεια πολιτικού λόγου και προτάσεων με πλήθος ανέφικτων υποσχέσεων και με ένα υβριστικό λόγο απέναντι στην Κυβέρνηση. Για τα άλλα θέματα έχω επανειλημμένως μιλήσει και δεν βλέπω για τι πρέπει να επανερχόμαστε.

7) Το πρόβλημα της κόπωσης του εκλογικού σώματος από την πολύχρονη παραμονή του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία το έχετε χαρακτηρίσει και ο ίδιος ως σημαντικό. Να περιμένουμε συνεπώς μεγάλη ανανέωση στα ψηφοδέλτια του ΠΑΣΟΚ;

Η ανανέωση είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής μας. Το έχουμε αποδείξει στην πράξη. Η πείρα με την ανανέωση μαζί χαρακτηρίζει τη συνέχεια και την προοπτική του ΠΑΣΟΚ. Το αντίθετο θα το βρείτε στη συντηρητική παράταξη που φτάνει με την νοοτροπία που την διακρίνει έως την οπισθοδρόμηση. Πολλές ιστορικές ευκαιρίες έχασε η Ελλάδα στο παρελθόν τώρα δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε ούτε μέρα.

8) Μετά και την αλλαγή Γραμματέα ποιες προτεραιότητες εκτιμάτε ότι πρέπει να έχει το κόμμα σας;

Το ΠΑΣΟΚ είναι η **κεντρική πολιτική δύναμη της χώρας**. Συνθέτει το αίτημα της ατομικής προόδου και ευημερίας με τις αξίες της συλλογικότητας και της κοινής προσπάθειας.

Συνθέτει σε πολιτική, την προσωπική φιλοδοξία για ευημερία με την ανάγκη για κοινωνική συνοχή.

Όποτε ένα προοδευτικό κόμμα χάνει αυτή την ισορροπία, κινδυνεύει είτε να μετατραπεί σε κόμμα παραγόντων, δηλαδή σε συντηρητικό κόμμα, είτε σε κόμμα διαμαρτυρίας δηλαδή σε κόμμα που δεν μπορεί να παρέμβει ουσιαστικά στη διακυβέρνηση και στις πολιτικές εξελίξεις.

Στην Ελλάδα, όπως και σε κάθε δημοκρατία, έχουμε και συντηρητικά κόμματα και κόμματα διαμαρτυρίας. Δεν χρειαζόμαστε άλλα.

Εκείνο που χρειαζόμαστε είναι μία μεγάλη κεντρική πολιτική δύναμη που να προάγει τον κοινωνικό διάλογο, τη συμμετοχή και τα κοινά συμφέροντα της κοινωνίας.

Αυτή είναι η πρώτη προτεραιότητα του ΠΑΣΟΚ. **Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής, είναι το ΠΑΣΟΚ της κοινωνικής συμμετοχής.**

Κάθε μέλος και κάθε φίλος του ΠΑΣΟΚ πρέπει να γίνει συνδιαμορφωτής και συμμετοχος στην πολιτική μας.

Η «χάρτα της πραγματικής σύγκλισης» θα είναι η νέα πολιτική και κοινωνική συμφωνία για την Ελλάδα μέχρι το 2008. Θα φέρει τη συμμετοχή και την υπογραφή εκατομμυρίων πολιτών, που θα κληθούν να τη συζητήσουν και να την υποστηρίξουν.

Ταυτόχρονα θα διατάξουμε τις δυνάμεις μας για την επόμενη εκλογική μάχη. Κάθε πολίτης που υποστηρίζει την προοδευτική παράταξη, έχει θέση και ρόλο σ' αυτή τη μάχη. Οι οργανώσεις μας θα ανοίξουν σε νέους ανθρώπους που θέλουν να προσφέρουν και μοιράζονται τις ίδιες απόψεις με μας. Πού θέλουν να δώσουν τη μάχη για την **ανάπτυξη και τη δικαιοσύνη**.

Καλώ προσωπικά τους πολίτες να σκεφτούν τι έγινε στα οκτώ χρόνια που μου εμπιστεύτηκαν να προχωρήσω την πολιτική της σύγχρονης και ισχυρής Ελλάδας και να τα συγκρίνουν με δεκαετίες ολόκληρες, αιώνες υστέρησης, οπισθοδρόμησης και οικονομικής υπανάπτυξης. Θα βάλουμε τη «στιγμή» δίπλα στην «αιωνιότητα» και αποφασίσουμε μαζί ότι αυτή η στιγμή αξίζει. Αξίζει να προχωρήσουμε μαζί τα επόμενα τέσσερα χρόνια, αξίζει να κάνουμε τη στιγμή, ιστορία. Μια ιστορία εθνικής αυτοπεποίθησης, δημιουργίας και ασφάλειας για μας και τα παιδιά μας. Μια ιστορία δημοκρατίας, ελευθερίας και δημιουργίας.

Θα δουλέψουμε σκληρά για να πετύχουμε. Με αισιοδοξία και πίστη στις ιδέες και τις δυνάμεις μας. Και θα πετύχουμε, να είστε βέβαιοι γι' αυτό.

Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής, είναι ο χώρος συνάντησης της ανήσυχης νέας γενιάς, της παραγωγικής βάσης της χώρας και της ώριμης ηλικίας.

Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής έχει την ηθική και πολιτική υπεροχή και θέλει να οδηγήσει τη χώρα, μετατρέποντας τους κινδύνους που έχουμε μπροστά μας σε ευκαιρίες ειρήνης, ανάπτυξης, ευημερίας και δικαιοσύνης.

9) Αλήθεια κύριε Πρόεδρε, στις προσεχείς εκλογές τι θα διακυβευτεί κατά τη γνώμη σας;

Κρίσιμο ζήτημα για την επόμενη τετραετία είναι το εγχείρημα της πραγματικής σύγκλισης. Όλα δεν γίνονται συγχρόνως. Ολοκληρώσαμε στην τετραετία που εκπνέει τις προϋποθέσεις ανάπτυξης για να μπορούμε να επιταχύνουμε τώρα τους ρυθμούς της. Για να μπορούμε να παρέμβουμε πιο αποτελεσματικά στην οικοδόμηση ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους. Να ολοκληρώσουμε πολιτικές που δρομολογήσαμε για τα συμφέροντα των πιο αδύναμων συμπολιτών μας.

Αναπόφευκτα μπαίνουν τα ερωτήματα: Ποιος μπορεί καλύτερα να κάνει πράξη την πραγματική σύγκλιση; Ο αυτόματος πιλότος της Ν.Δ.; Ποιος μπορεί να νοιαστεί για κοινωνική δικαιοσύνη, για κοινωνική ειρήνη; Η νεοφιλελεύθερη αντίληψη και πρακτική; Στην επόμενη τετραετία κρίνεται η ταυτότητα της ελληνικής κοινωνίας, οι δρόμοι της και οι προοπτικές της. Και όχι μόνο αυτό. Θα κληθούμε να χειρισθούμε τα εθνικά μας θέματα, την επίλυση του Κυπριακού, το ζήτημα της υφαλοκρηπίδας αλλά και μείζονες διαπραγματεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση που θα έχουν επίπτωση στα ζωτικά, στα εξατομικευμένα συμφέροντα κάθε πολίτη. Θα κριθεί ο ρόλος, η θέση της Ελλάδας στην αυριανή πραγματικότητα, θα κριθεί το διακύβευμα της Ισχυρής Κοινωνίας, της Ισχυρής Ελλάδας στην νέα Ευρώπη των 25.

10) Εκτιμάτε ότι η Τουρκία θα συμβάλλει στην επίλυση του Κυπριακού και του προβλήματος της υφαλοκρηπίδας στο Αιγαίο το 2004;

Η Τουρκία βρίσκεται σ' ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Επέλεξε μία κυβέρνηση για να φέρει μείζονες αλλαγές που αφορούν στην ανάπτυξη της και στην ευημερία του Τουρκικού λαού στην προώθηση της στην σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία της ειρηνικής συνύπαρξης, της συνεργασίας, του δικαίου. Η πορεία αυτή ταυτίζεται και με την Ευρωπαϊκή προοπτική της. Οι αποφάσεις του Ελσίνκι είναι ξεκάθαρες και για τα δύο ζητήματα. Από την συμβολή της θα εξαρτηθεί ακόμη και αν θα διαμορφώσουμε μια νέα πραγματικότητα στην Ν.Α. Ευρώπη. Μια πραγματικότητα που μόνο οφέλη, καινούργιες δυνατότητες, νέες προοπτικές θα προσφέρει στους λαούς μας. Η Τουρκία πρέπει να προσπαθήσει. Είναι μία μείζων ευκαιρία.

11) Αν η Τουρκία συμβάλλει η Ελλάδα μπορεί να επιβάλλει την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας;

Αν η Τουρκία συμβάλλει η Ελλάδα θα ανταποκριθεί με σθένος και επιμονή στην Ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας. Θα μπορέσουμε πιο πειστικά να υπερασπισθούμε τα βήματα προόδου που θα έχει κάνει, θα στηρίξουμε όλες τις φωνές που θεωρούν ότι η Τουρκία δεν μπορεί να μείνει έξω από το μεγάλο ρεύμα της Ευρωπαϊκής εξέλιξης και ενσωμάτωσης. Θα μπορέσουμε να θέσουμε τα θεμέλια μιας νέας στρατηγικής που θα ενισχύει την γεωπολιτική σημασία των χωρών μας και κατ' επέκταση το εγχείρημα της Ισχυρής Ευρώπης.

12) Κάποιοι πάντως λένε ότι αφού η Κύπρος εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν χρειάζεται να μπούμε στην διαδικασία επίλυσης του πολιτικού προβλήματος.

Είναι λάθος μια τέτοια προσέγγιση. Ο στόχος της επανένωσης του νησιού, της απομάκρυνσης των στρατευμάτων κατοχής δεν μπορεί να εγκαταλειφθεί. Για την Κύπρο διανοίγεται μια μοναδική προοπτική στην Ένωση με βάση τα συγκριτικά αναπτυξιακά και γεωπολιτικά πλεονεκτήματα της να μετάσχει και να αξιοποιήσει τις πολιτικές της Ένωσης, τις διαδικασίες της για την συνδιαμόρφωση της μελλοντικής της πορείας. Η μη επίλυση του Κυπριακού δεν θα είναι μόνο μια διάψευση των αγώνων του Ελληνισμού για δίκαιη και βιώσιμη λύση. Θα είναι και μια ανοιχτή πληγή, ένα εμπόδιο στις νέες προοπτικές της Κύπρου. Η προσπάθεια δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί.

13) Ανησυχείτε και για άλλες μονομερείς επεμβάσεις των ΗΠΑ; Πως πιστεύετε ότι το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί;

Το ζήτημα είναι πολύ ευρύτερο: Πώς κυβερνάται η παγκόσμια κοινωνία στην σύγχρονη πραγματικότητα.

Πρέπει ν' αποτρέψουμε την εγκαθίδρυση νέων διαχωριστικών γραμμών. Να συμβάλλουμε στην δημιουργία ενός πιο συνεκτικού κόσμου. Να επιδιώξουμε μια πιο συντονισμένη και μόνιμη συνεννόηση πάνω στο ερώτημα πως μετασχηματίζουμε τις κοινές αξίες στις οποίες πιστεύουμε σε πράξη, με ποια μέσα επιδιώκουμε κοινούς στόχους. Κι' αυτό γιατί είναι προφανές ότι τα

παγκόσμια προβλήματα της σύγχρονης πραγματικότητας, η τρομοκρατία, τα ελλείμματα του τρίτου κόσμου, εκείνες οι δυνάμεις της αγοράς που δημιουργούν καινούργια προβλήματα και παράπλευρες στρεβλώσεις, δεν μπορούν ν' αντιμετωπισθούν χωρίς την συνεννόηση των πρωτοϋπευθύνων στις παγκόσμιες εξελίξεις. Πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στον ρόλο και την αποτελεσματικότητα διεθνών οργανισμών. Να ενισχύσουμε την παρεμβατική ικανότητά τους που θα επιτρέψει μια καλύτερη διακυβέρνηση του παγκόσμιου συστήματος με περισσότερη ανάπτυξη, με πιο δίκαιη κατανομή της ευημερίας με περισσότερη ασφάλεια για όλους τους πολίτες.

14) Έχετε πλέον μια τεράστια εμπειρία στην Ε.Ε. Τι σας φοβίζει για την πορεία της;

Με προβληματίζουν οι φοβίες της. Οι φοβίες κάποιων νεοεισερχομένων εταίρων σε θέματα ασφάλειας και η επίκληση ενός εξ ανατολών κινδύνου. Οι φοβίες για βήματα τολμηρά, αλλά αναγκαία στην μετεξέλιξη της Ευρώπης, που δήθεν επαπειλούν κεκτημένα που προσιδιάζουν στο παραδοσιακό εθνικό κράτος. Οι φοβίες γύρω από τη διαθεσιμότητα επαρκών πόρων προκειμένου να χρηματοδοτηθούν πολιτικές σύγκλισης ή πολιτικές που θα απαντούσαν σε χρονίζοντα ελλείμματα αποτελεσματικής πολιτικής της Ένωσης ή σε νέες προκλήσεις. Κι όμως σε όλα υπάρχουν απαντήσεις, σε όλα μπορούν να βρεθούν μέσα στην Ένωση οι απαντήσεις.

15) Και τι σας κάνει να αισιοδοείτε;

Με κάνει να αισιοδοξώ η μέχρι σήμερα εμπειρία. Η εμπειρία μιας Ευρώπης που γνώρισε στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα μια πρωτόγνωρη περίοδο ειρήνης, ανάπτυξης και ευημερίας που διεύρυνε για όλο και περισσότερους την εμβέλειά της.

Η εμπειρία ότι στην πορεία της μεγάλα εγχειρήματα που συνάντησαν στο ξεκίνημά τους αντιδράσεις, δυσχέρειες συνεννόησης και απαισιόδοξες προβλέψεις, με προσπάθεια και επιμονή έγιναν πραγματικότητα και δικαιώθηκαν στους στόχους που είχαν θέσει.

Ότι οι πολίτες της Ένωσης της προσάπτουν, όχι τα πεπραγμένα της, αλλά τα ελλείμματά της, αυτά στα οποία υστερεί ν' ανταποκριθεί απέναντί τους και διεκδικούν άμεσα ή έμμεσα περισσότερη Ευρώπη, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και συνοχή.

Ότι υπάρχει επίγνωση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να μείνει στο σημειωτόν. Ότι πρέπει να προχωρήσει. Ενδυναμώνοντας τους θεσμούς της, ενισχύοντας τις πολιτικές της, προάγοντας τον παρεμβατικό της ρόλο στη διεθνή σκηνή, δουλεύοντας για το όραμα της Ισχυρής Ευρώπης, με περισσότερη δημοκρατία κι ελευθερία, συνοχή και ευημερία για όλους.